

Glädje - Kunskap - Gemenskap

Skogsknipprot, *Epipactis helleborine*, Lejakärret, Lindesberg

Foto: Bengt Löfstrand

Program Vt 2025

Hemsida: orebrosu.se

E-post: orebrosenioruniversitet@gmail.com

Ordförande har ordet ...

Tradition och variation kännetecknar vårt program för vårterminen. Förutom gratis månadsmöten med fika svarar ett tiotal cirklar för det man känner igen termin efter termin.

Föredrag och utflykter ger variation.

Föredragen till våren är både lokala och omfattar vidare perspektiv. Ökat säkerhetstänkande är t.ex. tema för rektor Johan Schnürer och garnisonschef Magnus Tillby när de kommer på besök.

En helt speciell och lockande resa i vår går till Helsingfors. Inte minst konst och arkitektur lockar och vi åker hela vägen tur o retur i "vår egen buss".

Och, som ni kommer att upptäcka, bjuder vi på mer musik under vårterminen.

Välkomna!

Åke Olofsson, ordf.

Kallelse till årsmöte 2025

Årsmötet äger rum i direkt anslutning till månadsmötet **onsdagen den 5 mars 2025** i Frälsningsarméns lokal. Mötet startar **kl. 15.30 efter föreläsning och fika**. Samtliga möteshandlingar kommer att finnas tillgängliga på ÖSU:s hemsida, orebrosu.se, senast 14 dagar före mötet och på mötesdagen i ovanstående lokal.

*Åke Olofsson
ordförande*

Örebro Senioruniversitet – ÖSU – är en förening för seniorer som är intresserade av att lära nytt. Föreningen bygger på ideell verksamhet och är politiskt, fackligt och religiöst obunden. Vi välkomnar alla som fyllt 60 år och personer yngre än 60 år som uppbär pension av något slag samt make/maka eller sambo utan åldersgräns.

Mottot "För seniorer, av seniorer" pekar på att vi med gemensamma ideella insatser driver verksamheten och på så sätt bygger broar mellan yrkesliv och seniorliv.

I Sverige finns ett 30-tal senior-/pensionärsuniversitet och de flesta har, som vi i Örebro, samverkan med universitet eller högskola. Det innebär att programutbudet har fokus på begreppet **bildning**. *Inga krav på förkunskaper eller tentamina*. Verksamheten leds av en styrelse med en programkommitté som ansvarar för programinnehållet.

Verksamheten bedrivs i samarbete med Folkuniversitetet i Örebro.

Medlemskap

Medlemskap krävs för att delta i föreningens aktiviteter. Årsavgiften är 300 kr för 2025 och då ingår *fritt inträde till nio månadsmöten inkl. em-fika*. Du kan, i mån av plats, ta med en gäst på ett månadsmöte. *Denne betalar då 150 kr vid entrén med Swish.*

Alla nuvarande medlemmar får e-post eller brev (om vi saknar e-postadress) om erbjudande att vara medlem även 2025. Följ anvisningarna i detta meddelande och betala medlemsavgiften med Swish eller Bankgiro. Om du inte fått något meddelande eller har frågor, kontakta medlemsansvarig Åke Jöneby, 070-569 97 99.

Ny medlem: Gå in på vår hemsida, orebrosu.se, välj *Bli medlem* och följ anvisningarna. Frågor? Kontakta medlemsansvarig Åke Jöneby, 070-569 97 99.

Vi följer dataskyddsförordningen, GDPR, med regler om hur man får behandla personuppgifter. Inga uppgifter delas med externa intressenter, se vår hemsida.
En olycksfallsförsäkring i Folksam gäller vid deltagande i föreningens verksamhet. Som medlem har du dessutom 10% rabatt på Folkuniversitetets ordinarie kurser. För att få del av rabatten, v.g. ring FU, 019 - 760 32 34.

Anmälan

Alternativ 1: Du kan anmäla dig på vår hemsida orebrosu.se

Alternativ 2 (rekommenderas): Om du vill ha överblick över dina anmälningar/betalningar rekommenderas du att gå in på minaaktiviteter.se och öppna ett konto.

Välj *Ny användare* (näst sista raden under Inloggning). Följ sedan anvisningarna och välj användarnamn och lösenord. När kontot väl är registrerat går du i fortsättningen bara in på samma adress minaaktiviteter.se och loggar in med ditt användarnamn.

Då kan du enkelt anmäla dig till aktiviteter **utan att ange personuppgifter varje gång. Du ser också de aktiviteter som du redan är anmäld till och om de är betalda.**

Om du behöver hjälp med att öppna konto, skicka ett mejl till info@orebrosu.se.

Första anmälningsdag är måndagen den 16 december.

Medlemsavgiften för 2025 ska vara betald. Om inte, så kommer den att påföras tillsammans med kursavgiften för aktiviteten. Plats ges i turordning. Om aktiviteten redan är fulltecknad sätts du på väntelista.

Om du inte har tillgång till elektronisk anmälan, ring Folkuniversitetet (FU) 019 - 760 32 34, som öppnar kl. 9.00.

Betalning kursavgifter

I samband med anmälan får du möjlighet att välja hur du vill betala, helst med Swish men också med Bankgiro. Du kan göra det direkt eller vänta till sista betalningsdag, som är en vecka före kursstart. Du får en betalningspåminnelse två veckor före kursstart. Problem med betalning? Skicka ett mejl till info@orebrosu.se.

Avanmälan

Det är viktigt att du avbokat **senast dagen före** arrangemanget äger rum. Enklast gör du det genom att skicka ett mail till avboka@orebrosu.se och anger ditt namn och vilken aktivitet som du avbokat. Du kan också ringa FU, 019 - 760 32 34. Ev. redan erlagd avgift kommer dig automatiskt tillgodo för någon annan aktivitet. Om du vill ha återbetalning måste du meddela det.

Vid **resor** gäller speciella regler. Se information vid resp. aktivitet.

Frälsningsarmén,
Kungsgatan 24

Senioruniversitetets månadsmöten med föredrag äger normalt rum i **Frälsningsarmén, Kungsgatan 24** första onsdagen i varje månad kl. 14.00. **Fri entré** för medlemmar. Hörselslinga ligger i mitten av lokalen. **Efter föredraget serveras eftermiddagsfika utan kostnad.**

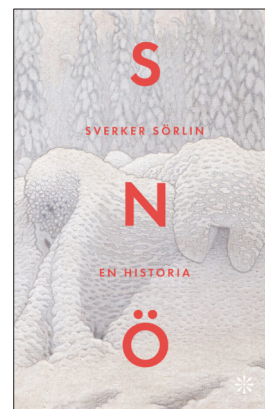
Ingen anmälan. Du kan, i mån av plats, ta med en gäst på ett månadsmöte. *Denne betalar då 150 kr vid entrén med Swish.*

Onsdagen den 8 januari kl. 14.00-16.00

SNÖ - en historia

Sverker Sörlin berättar om snön inom oss och snön som skyddar oss - samtidigt som snön långsiktigt smälter bort.

Det handlar om diamanter och fågelvingar, vad snön en gång var. Det handlar om att bli bländad när allt är tyst, och att inte se eller höra någonting när det stormar. Det är en bok om urfolksjägare och vinterkrigare, om snön vi leker i och snön som är på blodigt allvar – om alpina pister, Vasaloppsspår och världens äldsta skida, funnen i Västerbotten.

Via Elsa Beskows sagor, lilla istidens renässansmålare och japanska fysiker är det en berättelse om snön som bundsförvant och motståndare, lika mycket poetisk idéhistoria som personlig essä.

Sverker Sörlin är född i Åsele i Lappland, disputerade i Umeå i idéhistoria, blev professor i miljöhistoria i Umeå och är sedan 2007 professor vid Avdelningen för historiska studier vid KTH.

Sverker är också ordförande i Folkuniversitetets förbundsstyrelse. "Bildning handlar till stor del om nyfikenhet, om att bli bekant med det okända."

2022 var Sverker sommarvärd i Sommar i P1 och i december 2023 var han vintervärd – "Egenskaper hos snö – en svensk vintersaga". Lyssna gärna på Sveriges Radio Play.

Sverker Sörlin har skrivit mer än 40 böcker och "SNÖ – en historia" är hans senaste bok.

Programansvarig: Peter Thermaenius

Onsdagen den 5 februari kl. 14.00-16.00

Vaccinationer genom hela livet

Näst efter rent vatten, är vaccinationer det som mest effektivt bidrar till folkhälsan i världen. Det finns effektiva vaccin mot många smittsamma sjukdomar varav flera ingår i barnvaccinationsprogrammet. Synen på vaccinationer har delvis förändrats över tid. Andelen äldre människor ökar och många lever ett mycket aktivt liv långt upp i åren. Idag ser vi alltmer på behovet av vaccinationer utifrån ett livsloppsperspektiv där skyddet betonas under hela livet.

Föreläsningen ger en översikt över aktuella vaccin som rekommenderas till äldre och riskgrupper. Covid-19, influensa och pneumokocker hör till de infektioner som orsakar stor sjuklighet och död hos äldre och riskgrupper, vilka omfattas av rekommendationer om vaccination. Vaccin finns också mot andra sjukdomar såsom RS-virus, bältros och TBE eller fästingburen hjärninflammation, vilket också berörs.

***Gunlög Rasmussen** är Smittskyddsläkare i Region Örebro län, men även forskare och verksam som överläkare inom infektionsmedicin.*

Programansvarig: Peter Thermaenius

Lokaler och funktionsnedsättning

ÖSUs strävan är att så stor del av verksamheten som möjligt bedrivs i lokaler som möjliggör för alla våra medlemmar oberoende av olika funktionsnedsättningar att delta.

Alla månadsmöten uppfyller sådana krav. Undantag från vår övergripande strävan anges alltid tydligt i vår programkatalog.

Vänligen läs information vid aktuell aktivitet.

Onsdagen den 5 mars kl. 14.00-16.00

Unna dig en dos kanalkultur och bekanta dig med sommarpärlan Hjälmare kanal

Att få berätta i ord och bild om Sveriges äldsta nu levande kanal är det bästa vi vet. Just nu. Det är nämligen inte första gången vi har med Hjälmarmatten att göra - minns "Fångad av gös", vår prisbelönta bok från 2011.

"Slussad under fyra sekler", Votum förlag 2024, blir Staffans och Lasses sjätte bok tillsammans.

Hjälmare kanal är oemotståndlig där hon förenar natur, kultur, historia, livsstil och friluftsliv allt i ett. Redan 1629 påbörjades bygget. Alltsedan dess har svenska regenter låtit massor av pengar flöda för att förena Hjälmaren med Mälaren. Kanalen var ju Mellansveriges motsvarighet till Malmбанan.

Vår berättelse blir ett porträtt av en vattenväg, med dess sällsamma farkoster och människor – och skrönor: Möt Sluss-Janne som driver och underhåller kanalen och har fyra decennier av kanalminnen att ösa ur!

Följ med oss under ett kanalår när vattnet släpps på i Hjälmare docka och de vinterförvarade farkosterna tuffar ut i kanalen – till den nattliga ljusfesten i oktober med marschaller och tända rislampor. Följ med oss på en färd genom tidlös skönhet.

Staffan Ekegren har närmare 40 böcker bakom sig inkl. reportage och dramatik. Lasse Persson har under fyra decennier fotograferat för t.ex. dags- och branschpress, företag, reklambyråer, musik- och teatergrupper.

Hjälmare kanal består av 14 kilometer vattenväg med nio slussar och en total fallhöjd på 22 meter. Den leder från Notholmen i Hjälmaren norrut till Arbogaån, från vilken man tar sig vidare ut i Mälaren.

Kl. 15.30, efter föredrag och fika, blir det årsmöte, se sidan 2.

Programansvarig: Peter Thermaenius

Onsdagen den 2 april kl. 14.00-16.00

Dryckers påverkan på hälsa – njutningsfulla mat- och dryckeskombinationer

Ien värld där vi ständigt bombarderas av kostråd och hälsoinformation kan det kännas som att vi har blivit besatta av vad vi stoppar i oss. Men vad händer när vi släpper på de strikta reglerna och istället fokuserar på njutning? Är det verkligen möjligt att kombinera hälsa med god smak?

När var senast du njöt av en riktigt god måltid med en god dryck? För många har drycker blivit något av ett nödvändigt ont i vår gastronomiska värld – antingen i form av hälsodrycker eller som kaloribomber vi undviker till varje pris. Men varför låta hälsotänkandet kväva njutningen?

Det handlar inte bara om att fylla på med vitaminer eller undvika socker. Det handlar om att förstå sambandet mellan vad vi dricker och hur vi mår. Drycker är inte bara drycker – de är en del av vår kulturella identitet, de är sociala bindningar och, framför allt, de är smakupplevelser. Tänk på hur en väl vald kombination av mat och dryck kan lyfta hela måltiden. Varför inte utnyttja den kraften istället för att låta den stå i skuggan av dieter och kaloriräkning?

Vi behöver en ny syn på drycker – en som omfamnar både smak och hälsa. Kan vi skapa njutningsfulla kombinationer som stimulerar våra sinnen och samtidigt stödjer vår hälsa? Ja, det kan vi! Genom att balansera njutning och hälsa kan vi utforska nya smaklandskap och uppleva mat och dryck på ett sätt som är både inspirerande och givande.

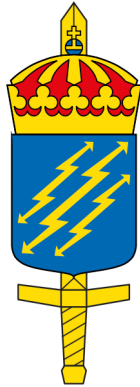
Välkomna till en föreläsning om vikten av att kombinera njutning och hälsa genom att omfamna den goda smaken.

Henrik Scander är lektor i Måltidskunskap vid Restaurang- och hotellhögskolan i Grythyttan, Örebro universitet. Med en bakgrund som sommelier på restaurang ligger hans forskningsområde inom sommellerie, med fokus på kombinationer och god smak, vilket förenas med hälsa och estetik.

Programansvarig: Lovisa Olsson

Onsdagen den 7 maj kl. 14.00-16.00

Kunskap i osäkra tider – universitetens betydelse för Sveriges totalförsvar

Rysslands invasionskrig mot Ukraina och allt aggressivare beteende i närområdet har fullständigt ändrat den säkerhetspolitiska situationen för Sverige och Europa. Kvalificerade bedömare menar att Ryssland inom bara några få år kommer att ha förmåga att angripa även andra länder i Östeuropa och Baltikum. Vi står också inför andra stora utmaningar kopplade till bredare samhällshot som cyberattacker, terrorism och radikalisering, påverkansoperationer, klimatförändringarnas konsekvenser, samt pandemier och internationell organiserad brottslighet.

Samtidigt sker fundamentala samhällsförändringar drivna av nya disruptiva teknologier som AI, autonoma robotar, kvantdatorer, ny bioteknik samt en ökande automatisering och digitalisering. I detta osäkra och föränderliga omvärldsläge har Sveriges totalförsvar nu påbörjat en snabb och omfattande tillväxt.

Kompetensförsörjning med välutbildad personal och tillgång till ny kunskap för att hantera mångdimensionella kriser och komplexa utmaningar längs hela hotskalan är några av de mest begränsande faktorerna för denna tillväxt. Sveriges lärosäten utgör en rikstäckande resurs för forskning, utbildning och innovation med 75 000 högt kvalificerade medarbetare och 350 000 studenter. Rektorerna vid Försvarshögskolan, Luleå tekniska universitet och Örebro universitet har därför tagit initiativ till *Campus totalförsvar* – ett nodbaserat lärosätessamarbete för stärkt kunskap och kompetens hos totalförsvarets aktörer.

Johan Schnürer är rektor vid Örebro universitet sedan 2016. Johan har forskat om livsmedelsburna mikrosvampar och deras interaktion med mjölksyrabakterier och är sedan år 2000 professor i mikrobiologi vid SLU, Sveriges Lantbruksuniversitet.

Magnus Tillby är överste och förbandschef för Försvarsmaktens Telekommunikations- och Informationssystemförband (FMTIS) med ca 1800 anställda samt garnisonschef Örebro garnison och Arboga garnison.

Programansvarig: Lovisa Olsson

Läsecirkel skönlitteratur

Vi läser böcker som vi väljer efter deltagarnas förslag (utom första boken, se nedan). Under träffarna delger vi varandra våra intryck och upplevelser av böckerna och samtalar om det vi tagit fram om böckerna och författarna.

För mer information, kontakta resp. cirkelledare.

Läsecirkel onsdag

Till första mötet ska deltagarna ha läst *Fågeln som vrider upp världen* av Haruki Murakami, Norstedts.

Onsdagar 8/1, 5/2, 26/2, 26/3, 23/4, 21/5
 Tid kl. 10.00-11.30 (Obs!)
 Cirkelledare Liv Sand, 070-675 62 37
 Lokal Folkuniversitetet, Drottninggatan 38
 Kostnad 200 kr + kostnad för böcker
 Min. 8, max. 10 deltagare

Läsecirkel fredag

Till första mötet ska deltagarna ha läst *Underdog* av Torbjörn Flygt, Bokförlaget Polaris.

Fredagar 17/1, 7/2, 28/2, 21/3, 11/4, 9/5
 Tid kl. 10.00-11.45
 Cirkelledare Christer Håkanson, 070-655 79 57
 Lokal Folkuniversitetet, Drottninggatan 38
 Kostnad 200 kr + kostnad för böcker
 Min. 8, max. 10 deltagare

Läsecirkel tisdag - digitalt med Zoom

Detta är läsecirkeln för dig som inte lätt kan ta dig in till centrala Örebro för varje sammankomst. För dig som bekvämt vill sitta hemma i den egna fåtöljen med datorn och diskutera litteratur, eller ibland befinner dig utomlands. Du får via epost en länk som lätt tar dig till en gemensam träffpunkt på Zoom. Du behöver internet-uppkoppling och en dator med kamerafunktion, mobiltelefon eller en iPad. Vi läser de böcker vi kommer överens om tillsammans. Till första mötet ska deltagarna ha läst *Skuggjägaren* av Camilla Grebe, Wahlström & Widstrand.

Tisdagar 14/1, 28/1, 18/2, 11/3, 15/4
 Tid kl. 14.00-16.00
 Cirkelledare Carin Melin, 070-583 87 06
 Lokal: Zoom
 Kostnad 100 kr + kostnad för böcker
 Max. 8 deltagare

Läsecirkel facklitteratur

Vi samlas kring olika böcker och diskuterar deras innehåll. Inriktningen är facklitteratur såsom historia, biografier, klimat, miljö och andra aktuella nutidsfrågor. Deltagarna fattar gemensamt beslut om terminens böcker (utom den första, se nedan).

Min. 8, max. 12 deltagare per cirkel.

Kostnad: 200 kr per läsecirkel + kostnad för böcker

Facklitteratur måndag i Örebro

För mer information,
kontakta Ulf Jorner,
070-661 66 55
eller
Åke Olofsson,
070-636 60 55

Boken *Högt över havet* av journalisterna Maggie Strömberg och Torbjörn Nilsson beskriver turerna kring hur Sverige övergav sin alliansfrihet och gick med i NATO. Tyngdpunkten ligger på det politiska spelet bakom beslutet att överge en tvåhundraårig tradition, speciellt Socialdemokraternas vånda. Men den ger också historiska tillbakablickar. Boken har fått lysande recensioner, t.ex. *Högt över havet* är en triumf för den politiska journalistiken och en skämskudde för politiken (DN). Boken, utgiven av Albert Bonniers Förlag, ska deltagarna ha läst till första mötet.

Måndagar kl. 14.00-16.15: 13/1, 10/2, 10/3, 7/4

Cirkelledare: Ulf Jorner, 070-661 66 55

Lokal: Folkuniversitetet, Drottninggatan 38, Örebro

Facklitteratur måndag i Lindesberg

För mer information,
kontakta Ingalill Senneryd,
070-520 73 48
eller
Birgitta Emander,
070-241 08 74

Höstens första bok blir *Hur var namnet?* av Sverker Johansson, utgiven 2023 av Natur & Kultur.

Hur kommer det sig att du över huvud taget har ett namn – och efternamn, och varför ser det ut som det gör? Det berättar Sverker Johansson om i denna underhållande och tankeväckande bok. Med blick för såväl de stora utvecklingslinjerna som för de kuriösa exemplen.

Beroende på var vi hamnar i tid och rum kan ett förnamn bestämmas utifrån veckodag, förfäder, vilka onda andar som ska luras eller vad som är på modet.

Cirkeldeltagarna ska ha läst boken inför det första mötet.

Måndagar kl. 10.00 – 12.00: 27/1, 24/2, 31/3, 5/5

Cirkelledare: Ingalill Senneryd, 070-520 73 48

Lokal: Biblioteket, Lindesberg

Konstcirklar

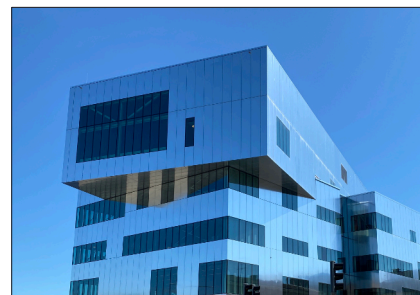
Peter Ekström, f.d. rektor på Örebro Konstskola, håller i två konstcirklar, vardera med fem tillfällen.

Lokal: Kulturkvarteret, Samklagen 4 vån., Fabriksgatan 4

Min. 20, max. 50 deltagare i varje kurs

Kostnad: 600 kr per kurs

Under pausen finns möjlighet att köpa fika i Kulturbistron.

*Kulturkvarteret,
Fabriksgatan 4 (hiss finns)
Foto: Bengt Löfstrand*

Konst 1 - Kvinnornas konsthistoria

Kvinnliga konstnärer har funnits så länge konsten har funnits. Under vissa perioder har de varit synliga, under andra perioder har de gjorts osynliga. Det vanliga sättet att berätta konstens historia föddes i skiftet mellan 17- och 1800-talet. Just då var det en period då kvinnliga konstnärer osynliggjordes. Nu försöker vi råda bot på detta. Peter Ekström berättar om kvinnlig konst genom alla tider.

Foto: Bengt Löfstrand

Tisdagar kl. 10.00-12.00: 14/1, 28/1, 11/2, 4/3, 18/3

Konst 2 - Den andra konsten

Hur man än definierar vad konst är så finns det en tendens att det blir en del över – objekt och verksamheter som kanske kunde vara konst men som inte "får plats". Detta "överblivna" är inte bara en sak och har getts många olika namn – folkkonst, kitsch, särlingskonst, art brut med mera. Med Peter Ekström djupdyker vi i detta område fyllt av överraskningar och fantasi.

Tisdagar kl. 10.00-12.00: 21/1, 4/2, 25/2, 11/3, 25/3

För information om konstkurserna, kontakta Åke Jöneby, 070-569 97 99

Filmcirkel

En cirkel för dig som är intresserad av filmens historia och de filmiska uttrycksmedlen. Under våren ser vi fyra filmer av ryska regissörer och till den första sammankomsten ska du ha sett *Leviatan* från 2014 av *Andrey Zvyagintsev*.

För att delta måste du ha lånekort på biblioteket och kunna se filmerna hemma innan vi träffas. Du ser filmen genom att logga in på bibliotekets hemsida *bibliotek.orebro.se*, gå till E-biblioteket, låna film.

Där finns utförliga instruktioner. Filmen som du lånar visas strömmande, vilket innebär att du måste vara uppkopplad när du tittar. Lånetiden är 48 timmar, men det går att göra omlån. Vid den efterföljande sammankomsten fördjupar vi oss i filmen och dess historia.

För information om filmcirkeln, kontakta Göran Olofsson, 070-272 00 61

Min. 8, max. 14 deltagare

Torsdagar 16/1, 20/2, 20/3, 24/4

Tid kl. 14.00-16.00

Cirkelledare Göran Olofsson, 070-272 00 61

Kostnad 200 kr

Lokal Folkuniversitetet, Drottninggatan 38

Tittarcirkel

Före träffarna ser vi en aktuell film på bio, som vi tillsammans bestämt vid föregående sammankomst. Under träffarna delger vi varandra våra intryck och upplevelser och samtalar om detta.

Vår cirkelkoordinator väljer första filmen vi skall se och förbereder ett fördjupande material om den. Under de följande träffarna kommer denna förberedelse att fördelas ut bland villiga cirkeldeltagare som sedan leder samtalet tillsammans med vår cirkelkoordinator.

Min. 8, max. 14 deltagare

Torsdagar 23/1, 6/2, 27/2, 27/3, 10/4

Tid kl. 14.00-16.00

Cirkelkoordinator Bengt Sjödin, 070-335 71 40

Kostnad 200 kr + kostnad för biobesök

Lokal Folkuniversitetet, Drottninggatan 38

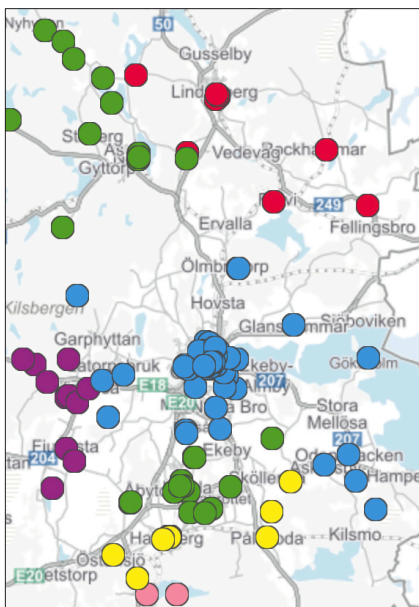
För information om tittarcirkeln, kontakta Bengt Sjödin, 070-335 71 40

Onsdagen den 22 januari kl. 14.00-16.00

Litteraturens Örebro - från Jeremias i Tröstlösa till Madeleine Hessérus

Vad är egentligen en litteraturkarta och vad kan du använda den till? Det här föredraget handlar om

Region Örebro läns litteraturkarta som innehåller drygt 200 artiklar om kända och okända författare. Kartan visar platser i länet som författare har verkat på och platser som är omskrivna i litteraturen. Alla kommuner i länet finns representerade på kartan och innehållet sträcker sig över flera hundra år i tiden. I det kulturpolitiska uppdraget för regionen ligger att stärka den litterära infrastrukturen och lyfta fram länets böcker och upphovs-
personer.

I föredraget dyker vi ner lite extra i ett av författarskapen. Författaren Madeleine Hessérus från Fellingbro deltar och berättar om sitt skrivande med fokus på sin senaste roman *Kristallpalatset*. Romanen handlar om artonåriga Harriet Blom som vistas på ett hem för unga gravida kvinnor i början av sextiotalet. Hemmet heter Vändesta och ligger på en fiktiv plats i Fjugesta-trakten. Romanen speglar en brytningstid i svensk historia innan ungdomsrevolten, p-pillret och den fria sexualiteten gjorde sitt inträde.

Johanna Berglund är utvecklingsledare litteratur på Region Örebro län. Hon har en bakgrund som journalist och har bland annat arbetat på kulturredaktionen på Nerikes Allehanda i många år. Johanna har också varit med och startat den litterära tidskriften Ponton. Som litteraturutvecklare arbetar Johanna med att skapa goda möjligheter för författare, förläggare, översättare, redaktörer med flera i det litterära ekosystemet att verka i länet.

Madeleine Hessérus har skrivit dramatik, novellsamlingar och romanerna "Till Isola", "Staden utan kvinnor", "Elefantens fot" och "Kristallpalatset". Hon bor i Fellingbro i Örebro län.

Lokal: Frälsningsarmén,
Kungsgatan 24
Min. 25, max. 100 deltagare
Kostnad: 150 kr inkl. em-fika

För mer information,
kontakta Katri Ståhlacke,
070-662 13 23

Onsdagen den 29 januari kl. 14.00-16.00

Människan, klockan och tiden

Välkomna till en resa i tiden – om tiden! En internationell berättelse, med många bilder, om vår uppfattning av tiden och om hur man försökt förstå och fånga den. Sedan äldsta tider har solen varit vår klocka. På medeltiden kom den mekaniska klockan – nunnor och munkar väcktes av en klingande maskin och snart kunde alla se och höra tiden gå i kyrkornas torn. Kyrkans män lät sig porträtteras med ett ur i bakgrunden – uret var en statussymbol långt före vår tids dyrbara Rolexklockor!

Hör om engelsmannen John Harrisons strävan att vinna det ärofyllda Longitudpriset, instiftat 1714, och om hans fascinerande resa från okänd landsortssnickare till en världsberömd och högt aktad man. Med sin klocka räddade han många människoliv till havs. Hör också den spännande historien om Michaels forskning med syfte att till Heliga Birgittajubileet 2003 återskapa ett fungerande klosterur, ett Alarum i järn från 1400-talet och om hur han, trots svårigheter, lyckades bygga det.

Michael H Lindgren har varit verksam som forskare, lärare, universitetslektor, maskinkonstruktör, pedagog och författare. I fokus för hans verksamhet står människor, teknik, innovationer, energi, naturvetenskap, ekonomi, religion och miljö – allt i de långa historiska tvärvetenskapliga perspektiven. Han är författare till den stora biografen "Christopher Polhems Testamente: Berättelsen om ingenjören, entreprenören och teknikpedagogen som ville förändra Sverige" (2011).

Tips:

Läs gärna Dava Sobels bok, *Longitud*, "en dramatisk berättelse om en vetenskaplig bragd och en fascinerande biografi över John Harrison som i fyrtio år var besatt av föresatsen att bygga den perfekta tidmätaren - kronometern".

Lokal: Frälsningsarmén, Kungsgatan 24
Min. 25, max. 100 deltagare
Kostnad: 150 kr inkl. em-fika

För mer information, kontakta Katarina Sondell,
070-516 35 75

Onsdagen den 19 februari kl. 14.00-16.00

Brädspel genom tiderna

Häng med på en resa genom spelhistorien – från 7000 år gamla mystiska spelbräden funna i egyptiska gravar, till framväxten av de moderna kommersiella sällskapsspele. Du kommer få veta fascinerande fakta och kul kuriosas om några av mänsklighetens mest spelade brädspel, såsom schack, Fia med knuff och Monopol.

Tärningen är kastad!

***Björn Lindgren** arbetar som utvecklare för livslångt lärande på Världskulturmuseet i Göteborg. Han var innehållsproducent för utställningen Världens spel – A World of Games, som skildrar spel och spelande genom mänsklighetens historia.*

Lokal: Frälsningsarmén, Kungsgatan 24
Min. 25, max. 100 deltagare
Kostnad: 150 kr inkl. em-fika

För mer information, kontakta Katarina Sondell,
070-516 35 75

*Mah Jong, kinesiskt spel
med fyra deltagare
Foto: Åke Jöneby*

Onsdagen den 26 februari kl. 14.00-16.00

Vi minns musiken

med klarinettisten och konsertmästaren Dan Larsson

Vår musikaliska resa tar sin början i det glada 20-talet, där vi rullar ut från stationen till jazzigt svängiga toner av den stora stjärnan Duke Ellington. Vi tuffar i lugn takt vidare genom schlagerns stora decennium till 40-talets krigsår, där vi får sällskap av Ulla Billquist och hennes välkända soldat.

Ett årtionde senare ansluter även mannen med den hesa rösten och den gyllene trumpeteten, Louis Armstrong på resan. Alice Babs och violinisten Svend Asmussen tar oss in i 60-talet och får där sällskap av fyra långhåriga pojkar från Liverpool, som tar hela världen med storm!

Nu är det verkligen full fart framåt och vi lugnar ner oss med Björn J:son Lindhs vackra "Brusa högre lilla å" från 1978. Ted Gärdestad guidar oss in i 80-talet men vi måste också hinna med artister som är odödliga och tidlösa; Evert Taube och Carl Michael Bellman.

Dan Larsson har en Master of Fine Arts in Music från Malmö musikhögskola, utbildad på musikerlinjen med en pedagogisk fördjupning. Han anställdes 1993 av Östgötamusiken i Linköping, dels som soloklarinettist och konsertmästare i Östgöta Blåsarsymfoniker och dels som klarinettist i Crusellkvintetten.

Vid sidan om sin tjänst på Östgötamusiken har Dan ofta anlitats som kammarmusiker och som solist med orkestrar och körer. Han är grammisnominerad inom kategorin "bästa klassiska cd" och hans skiva "Winterreise" prisades med fem "radioapparater" och en topplacering i radions CD-revyn.

Lokal: Frälsningsarmén, Kungsgatan 24

Min. 25, max. 100 deltagare

Kostnad: 150 kr inkl. em-fika

För mer information, kontakta Lovisa Olsson,
070-363 95 17

Onsdagen den 26 mars kl. 14.00-16.00

Djupdykning i grunda vatten – Länsstyrelsens våtmarksarbete

Att restaurera våtmarker har de senaste åren blivit en alltmer viktig ingrediens i naturvårdsarbetet. För 100 år sedan gav staten bidrag till dikning och avvattning (var det därför svart stork dog ut?). Idag ges pengar till dikespluggning så våtmarkerna återfuktas. Våtmarksrestaureringar i Örebro län sker av både länsstyrelsen, kommuner, föreningar och privata markägare.

V isste du att Örebro län har återskapat flest hektar våtmark av alla län? Vi toppar statistiken för både 2022 och 2023. Under denna pratstund får du höra mer om var och vad som görs för att återskapa länets våtmarker.

Magnus Persson tjänstgör som våtmarkssamordnare vid Länsstyrelsen i Örebro. Är biolog med stort intresse för fåglar, våtmarker, visor, byggnadsvård och kartor. Uppfödd i Hällabrottet i en mexitegelvilla.

Lokal: Frälsningsarmén, Kungsgatan 24
Min. 25, max. 100 deltagare
Kostnad: 150 kr inkl. em-fika

För mer information, kontakta Ulf Jorner,
070-661 66 55

Tisdagen den 15 april kl. 14.00-16.00

Örnsro – mycket mer än idrott

Örnsro idrottsplats invigdes söndagen den 23 augusti 1903 och den blev Örebro's första idrottspark. 117 år senare var det Örebro Syrianska som fick spela den sista fotbollsmatchen på Örnsro IP. Under de drygt hundra åren hade många olika

Här skymtar idrottsplatsen genom det klassiska planket.
Bild: Håkan Henriksson

idrotter samsats på idrottsplatsen men på hösten 2020 var det slut. Trästadens Örnsro skulle nu byggas och den klassiska entréportalen monterades ned i november 2020. Något bygge har dock ännu inte kommit i gång men under 2024 har ändå Örnsro-parken färdigställts i anslutning till Svartån.

Örnsro har dock rymt mycket mer än bara idrott. Området har en ännu äldre och spännande

historia med kopplingar till stadens vid sekelskiftet 1900 mycket aktiva nykterhetsrörelse. Det är denna mångskiftande – och för många örebroare okända – historia som föreläsningen kommer att presentera.

Håkan Henriksson är arkivarie på ArkivCentrum Örebro län.

Lokal: Frälsningsarmén, Kungsgatan 24

Min. 25, max. 100 deltagare

Kostnad: 150 kr inkl. em-fika

För mer information, kontakta Synnöve Borup,
070-302 25 72

Onsdagen den 23 april kl. 14.00-16.00

Jazzen, folkmusiken och framväxten av det nordiska soundet

Musikalisk föreläsning med Peter Knudsen

Idenna musikaliska föreläsning presenterar Peter Knudsen den skandinaviska jazzens utveckling och hur folkmusiken bidragit till att forma dess unika uttryck. Med utgångspunkt i jazzens inträde i Skandinavien under 1900-talet och dess möte med nordiska traditioner ser vi närmare på mötet mellan folkmusikens musikaliska berättelser och improvisationens frihet.

Vi blickar tillbaka på pionjärer som Lars Gullin, Jan Johansson och Jan Garbarek, som genom att tolka och omtolka folkmelodier bidrog till framväxten av det "nordiska soundet", samt den yngre generation musiker som bär detta arv vidare.

Peter Knudsen är en pianist, kompositör och universitetslektor vid Musikhögskolan, Örebro universitet, där han bl.a. undervisar i jazzpiano och ensemblespel.

Lokal: Konsertsalen, Musikhögskolan, Universitetet, Gymnastikgatan 1

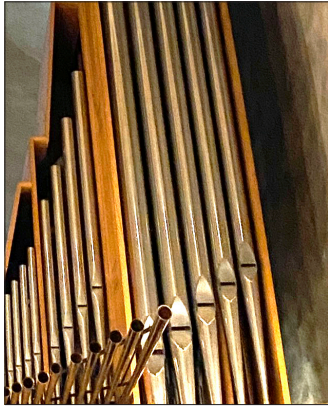
Min. 25, max. 100 deltagare

Kostnad: 150 kr inkl. em-fika

För mer information, kontakta Ulf Jorner, 070-661 66 55

Torsdagen den 13 februari kl. 14.00-16.00

Bach i ord och ton – spelad på orgeln i S:t Nicolai kyrka, Örebro

Varmt välkomna till S:t Nicolai kyrka i Örebro för en närmare inblick i en pampig kyrkoorgels värld! Orgeln kommer att presenteras för oss av organist Karl Magnus Jansson som självklart också låter oss få avnjuta ett konsertstycke av Bach.

Nuvarande huvudorgel i S:t Nicolai kyrka byggdes 1970 av Troels Krohn vid Fredriksborg Orgelbyggeri, Danmark. Orgeln har 39 stämmor. Kyrkans första orgel lär ha byggts på 1630-talet.

Karl Magnus Jansson är sedan 22 år organist i Nikolai församling. Karl Magnus leder en omfattande kyrkomusikalisk verksamhet med framförandet av såväl veckovisa konserter som ledandet av bl.a. S:t Nicolai Motettkör. Tillsammans har de framfört exempelvis Händels Messias, Mendelssohns Elias och Mozarts Requiem. Karl Magnus utbildade sig till organist vid universitetet i Lund med fortsatta studier vid Luleå universitet.

Lokal: S:t Nicolai kyrka
Min. 20, max. 30 deltagare
Kostnad: 150 kr inkl. em-fika i Församlingshemmet strax intill

För mer information, kontakta Katri Ståhlacke,
070-662 13 23

Onsdagen den 19 mars kl. 14.00-16.00

Guidad visning på Örebro Teater

Örebro Teater
Foto: Bengt Löfstrand

Teaterpedagogerna Lisa Arenö och Emma Bogren Andersson visar runt i teaterhuset under cirka en timme. Vi stannar till i rekvisitaförrådet, kostym- och maskateljén. Ni får en unik inblick i de olika yrkena och hur en länsteater arbetar med alla delar i en teaterproduktion.

Aktiviteten avslutas med en fika (kaffe och mjuk kaka) då ni också får en presentation av kommande pjäser och evenemang på teatern samt möjlighet att ställa frågor om pjäser, arbetet på teatern etc.

Lisa Arenö har en bakgrund som skådespelare, teaterpedagog och projektledare. Sedan 1,5 år har hon arbetat på Örebro Teater, först som teaterpedagog och senaste året som försäljningsansvarig.

Samling: Örebro Teater, Storgatan 1, kl. 14.00

Min. 10, max. 30 deltagare

Kostnad: 150 kr inkl. em-fika

För mer information, kontakta Katri Ståhlacke,
070-662 13 23

Studiebesök i Världsbutiken, välj dag

Fair Trade är en global rörelse som arbetar för en mer rättvis världshandel, som tar hänsyn till de människor som odlar och tillverkar de varor vi köper och som också tar hänsyn till miljön. Vad betyder Fair Trade (rättvis handel) för oss som konsument och gör det någon skillnad att köpa "Fair Trade"?

Välkommen till Världsbutiken i Örebro så berättar vi mer om Fair Trade och hur Världsbutiken arbetar. Det serveras kaffe/te och provsmakning från livsmedelshyllan.

Lilla skyltfönstret Storgatan 26
Foto: Agneta Sandqvist

Agneta Sandqvist har varit ordförande i föreningen Världsbutiken i Örebro i tio år. Nu arbetar hon med information och utbildning om Fair Trade. Hon är också engagerad i den nationella organisationen för återförsäljare av Fair Trade.

Min. 10, max. 15 deltagare

P.g.a. att vi bara kan vara max. 15 varje gång så erbjuder vi tre olika tillfällen, **v.g. välj ett av dessa** vid bokningen:

Måndag 20 januari 14.30-16.30

Måndag 24 februari 14.30-16.30

Måndag 24 mars 14.30-16.30

Kostnad: 150 kr inkl. em-fika

Samling: Världsbutiken, Storgatan 26 (Norrcity)

För mer information, kontakta Peter Thermaenius,
070-631 44 26

Konst och arkitektur i Helsingfors 19-22 maj

Vårens bussresa går med Viking Line till Helsingfors där vi besöker intressanta museer och ser på häftig arkitektur.

Program:

Måndag 19/5: Under vägen till Stadsgårdshamnen i Stockholm får vi förstärkt förmiddagsfika. Vi besöker *Fotografiska* innan vi kör ombord på M/S Gabriella. Där väntar 3-rätters middag (exkl. drycker). Vi bor i hytter A4T Seaside Standard.

Tisdag 20/5: Frukost ombord. Vid båtterminalen ansluter en guide som tar oss genom staden med fokus på arkitektur och historia. Därefter åker vi till Esbo (ca 25 minuters resa) och *Emma museum of modern art*, det största i Finland. Där börjar vi med lunch på Café Zoceria WeeGee som finns i anslutning till museet. Vi vänder så småningom tillbaka till Helsingfors för incheckning på Scandic Park hotell där det ingår gemensam middag på kvällen.

Onsdag 21/5: Efter frukost hämtar bussen för transport till konstmuseet för nutidskonst *Kiasma* där vi får guidning av några aktuella utställningar. Efter guidning kan man själv välja att fortsätta på museet eller ta en tur på stan. Lunch ingår inte denna dag. Båten M/S Viking Cinderella avgår kl. 17.15 (finsk tid) och vi får buffetmiddag kl. 18.30 (inkl. dryck - vin, öl, vatten).

Torsdag 22/5: På morgonen äter vi en premiumfrukost med bokade bord. Ankomst Stockholm kl. 10.00 och beräknad hemkomst ca kl. 13.

Boende: Två nätter på VikingLine, utsideshytt med fönster, en natt på Scandic Hotel Park Helsinki, Mannerheimintie 46, scandichotels.com/hotels/finland/helsinki/scandic-park-helsinki
Högst upp på hotellet finns en inomhuspool så ta med badkläder!

Kostnad: 5.900 kr per person med del i dubbelrum, tre frukostar, tre middagar, en lunch, entrébiljetter och guider. Enkelrumstillägg: 1.600 kr
Min. 30, max. 48 deltagare

Samling: Måndag 19 maj, Teaterplan Brunnsparken kl. 09.45 och Hamnplan kl. 10.00.

För mer information, kontakta Peter Thermaenius, 070-631 44 26

Teknisk arrangör: Mullhyttans Buss

Obs! Bindande anmälan. Ange vem du delar rum med. **Avgiften ska betalas senast 31 mars.** Om återbud lämnas senare och platsen kan övertas av annan medlem återbetalas avgiften. Om ingen ersättare finns återbetalas inte de kostnader som debiteras ÖSU och som vi inte kan påverka. ÖSU är inte en organiserad researrangör. Egen hemförsäkring med avbeställningsskydd och reseförsäkring kan eventuellt reglera kostnader som uppstår vid avbokning. Kolla med ditt försäkringsbolag.

Obs! Ta med pass, nationellt id-kort eller körkort. Det krävs när du går ombord på färjan.

V.g. meddela önskemål om specialkost till Peter Thermaenius, se t.h.

Avs. Örebro Senioruniversitet, c/o Folkuniversitetet, Drottninggatan 38,
702 22 ÖREBRO

Styrelsens ledamöter

Ordförande
Åke Olofsson
070-636 60 55

Vice ordförande
Lovisa Olsson
070-363 95 17

Sekreterare
Katarina Sondell
070-516 35 75

Kassör, programkatalogen
Bengt Löfstrand
070-344 93 33

Medlemsärenden
Åke Jöneby
070-569 97 99

Hemsidan
Gunnel Sunesson
070-601 66 72

Synnöve Borup
070-302 25 72

Ulf Jorner
070-661 66 55

Peter Thermaenius
070-631 44 26

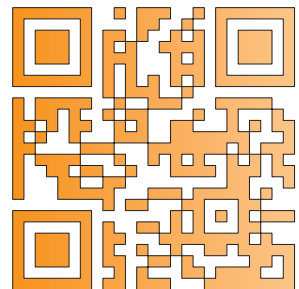
Katri Ståhlacke
070-662 13 23

Gör en egen inloggning till *minaaktiviteter.se* !

Om du vill ha överblick över dina anmälningar/betalningar rekommenderas du att gå in på *minaaktiviteter.se* och öppna ett konto. Läs av QR-koden till höger med telefonens kamera så kommer du direkt till *minaaktiviteter.se*.

Välj *Ny användare* (näst sista raden under Inloggning). Följ sedan anvisningarna och välj användarnamn och lösenord.

Se sid. 3 för mer information.

Örebro Senioruniversitet, c/o Folkuniversitetet, Drottninggatan 38, 702 22 ÖREBRO
Organisationsnr 802438-3062

Hemsida: orebrosu.se

E-post: orebrosenioruniversitet@gmail.com

ÖREBRO SENIORUNIVERSITET

ÖREBRO SENIORUNIVERSITET
GLÄDJE - KUNSKAP - SAMVERKAN
ÖREBRO SENIORUNIVERSITET FÖRÄNDRINGAR CENKAL PROGRAM / FÖR UTEKUNSKAP ÖREBRO KONTAKT ANMÄLAN DEL BETALA ÖREBRO SENIORUNIVERSITET ÖREBRO